

Sygn. akt III AUa 499/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Lucyna Guderska (spr.)

Sędziowie: SSA Iwona Szybka

del. SSO Joanna Baranowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Kamila Tomasik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 stycznia 2015 r. w Ł.

sprawy R. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.

o umorzenie należności z tytułu składek

na skutek apelacji R. L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 11 lutego 2014 r., sygn. akt: VIII U 3615/13,

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 499/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 lipca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie przepisów ustawy z 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, umorzył postępowanie w zakresie umorzenia należności z tytułu nieopłaconych przez ubezpieczonego składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i na Fundusz Pracy za okresy: styczeń 1999 r. – marzec 2000 r., marzec 2001 r., maj 2001 r. i sierpień 2001 r. - wrzesień 2002 r.

Ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji i orzeczenie o umorzeniu zaległych należności zgodnie z jego wnioskiem z 9 maja 2013 r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z 11 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie (pkt 1) oraz zasądził od odwołującego na rzecz organu zwrot kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2).

Sąd pierwszej instancji ustalił następujący stan faktyczny, który nie był kwestionowany przez strony:

Odwołujący prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w latach 1992 – 2002. Działalności tej nie zawieszał w żadnym okresie. Do ubezpieczeń zgłosił się od 31 grudnia 1998 r. Wyrejestrował się z ubezpieczeń od 1 października 2002 r.

W dniu 9 maja 2013 r. złożył wniosek o umorzenie zaległych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od 1 stycznia 1999 r. do 30 września 2002 r.

W okresie od stycznia 1999 r. do marca 2000 r., w marcu, maju 2001 r. i w okresie od sierpnia 2001 r. do września 2002 r. wnioskodawca nie posiada zaległości na ubezpieczenia społeczne.

W okresie od 1 sierpnia 2001 r. do 30 września 2002 r. odwołujący nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w Łodzi uznał odwołanie za niezasadne. Powołując się na treść art. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność Sąd Okręgowy zauważył, że umorzenie przysługuje osobom podlegającym w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, które zakończyły przez 1 września 2012 roku prowadzenie działalności gospodarczej, o ile osoby te mają zaległości z tytułu ubezpieczeń społecznych. Wówczas umorzenie dotyczy zarówno tych składek jak i składek na ubezpieczenia zdrowotne czy Fundusz Pracy.

W przypadku odwołującego w okresie od 1 sierpnia 2001 r. do 30 września 2002 r. nie podlegał on obowiązkowo z tytułu prowadzenia tej działalności ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, a tylko ubezpieczeniu zdrowotnemu. Zatem, co do tego okresu, w ogóle nie podlegał przepisom ustawy. Co więcej warunkiem umorzenia takich składek jest uprzednie umorzenie należności z tytułu obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności. Trafnie zatem organ rentowy wskazał, że ustawa abolicyjna nie zezwala na umorzenie nieopłaconych składek zdrowotnych w przypadku braku zaległości na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej za ten sam okres. Pogląd przeciwny nie wynika z uzasadnienia do projektu ustawy abolicyjnej. Celem ustawodawcy było danie możliwości umorzenia, pod pewnymi warunkami, nieopłaconych składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe). Dopiero skutkiem takiego umorzenia może być umorzenie należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, odsetek oraz innych opłat np. kosztów egzekucyjnych.

W apelacji skarżący postawił zarzut sprzeczności zebranego w sprawie materiału dowodowego z ustaleniami Sądu. Wskazał, że Sąd nie zajął się całością jego odwołania, odniósł się bowiem jedynie do okresu sierpień 2001 r. – wrzesień 2002 r., a nie do okresu wcześniejszego, który również był objęty żądaniem odwołującego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna.

Po pierwsze nie ma racji skarżący podnosząc, że Sąd Okręgowy dokonał ustaleń faktycznych sprzecznych z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym. Sąd pierwszej instancji ustalił bowiem, że odwołujący prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie objętym sporem do 1 października 2002 r. Ustalił również, że w okresie od 1 sierpnia 2001 r. do 30 września 2002 r. odwołujący nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu, lecz jedynie ubezpieczeniu zdrowotnemu. Okoliczności te są w gruncie rzeczy bezsporne. Należy tu jeszcze zaznaczyć, że nie musi być tożsamym okres prowadzenia działalności z okresem podlegania z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym. Sąd stwierdził wreszcie, że w okresie od stycznia 1999 r. do marca 2000 r., w marcu, maju 2001 r. i w okresie od

sierpnia 2001 r. do września 2002 r. wnioskodawca nie posiada zaległości na ubezpieczenia społeczne. I tego również strony nie kwestionowały.

Nie jest również i tak, że Sąd Okręgowy odniósł się jedynie do części odwołania. Przypomnieć tu należy, że sporem był objęty okres za styczeń 1999 r. – marzec 2000 r., marzec 2001, maj 2001, sierpień 2001 r. - wrzesień 2002 r. W stosunku do tych okresów organ rentowy umorzył postępowanie. Sąd pierwszej instancji zbadał wszystkie te okresy, czemu dał wyraz w uzasadnieniu. Istotnie szczegółowiej odniósł się do czasu, gdy odwołujący w ogóle nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (sierpień 2001 – wrzesień 2002 r.), nie oznacza to jednak że pominął okresy pozostałe. Wyjaśnił bowiem, że skoro wówczas odwołujący nie miał zaległości za składki na ubezpieczenia społeczne to nie jest możliwe umorzenie zaległości za ubezpieczenie zdrowotne czy Funduszu Pracy.

Wreszcie Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował przepisy prawa materialnego, choć w tym zakresie odwołujący nie sformułował zarzutów. Przypomnieć należy, że zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 2012 r. (Dz.U.2012.1551) o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji umorzeniowej, umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego (art. 1 ust. 1). Jednocześnie zaś umorzenie należności, o których mowa wyżej, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego (ust. 6).

Na tle ww przepisu, a zwłaszcza literalnej treści ust. 1 i ust. 6 i ich wzajemnego stosunku, Sąd Okręgowy trafnie wywiódł, że po pierwsze z ustawy abolicyjnej wynika wprost, że ma ona zastosowanie tylko wobec osób podlegających obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i tylko w okresie „takiego podlegania”, a nadto, że do umorzenia zaległości na ubezpieczenia zdrowotne i na Fundusz Pracy, dochodzi jedynie wówczas gdy umarzone są zaległości na ubezpieczenia społeczne, co jest oczywiście niemożliwe gdy takich zaległości po prostu nie ma. Sąd pierwszej instancji to zagadnienie szczegółowo wyjaśnił, odnosząc się do wszystkich argumentów podniesionych przez pełnomocnika odwołującego, także w oparciu o uzasadnienie projektu ustawy abolicyjnej. Sąd Apelacyjny w pełni argumentację tą podziela i nie widzi powodów do jej powtarzania, zwłaszcza, że w apelacji żadnych zarzutów odnośnie prawa materialnego nie podniesiono.

Prawidłowo zatem Sąd Okręgowy przyjął, że gdy chodzi o okres styczeń 1999 r. – marzec 2000 r., marzec 2001 r., maj 2001 r., odwołujący nie miał zaległości na ubezpieczenia społeczne, przez co ich umorzenie nie wchodzi w ogóle w grę, a skoro nie doszło do umorzenia tego rodzaju zaległości to nie mogło też dojść do umorzenia zaległości za ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Gdy zaś chodzi o okres sierpień 2001 r. – wrzesień 2001 r., to choć ubezpieczony prowadził działalność gospodarczą, to nie podlegał z tego tytułu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, a przez to, co do tego czasu, ustawa abolicyjna nie może mieć do niego zastosowania.

Mając na względzie powyższe apelację uznać należy za bezzasadną i przez to podlegającą oddaleniu, o czym Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 385 k.p.c.